

Verklaring over de milieueffectenrapportage: Beleidsplan Ruimte Herentals

Het Beleidsplan Ruimte van de stad Herentals werd op 25 februari 2025 door de gemeenteraad definitief vastgesteld. De mogelijke milieueffecten van dit ruimtelijk beleidsplan zijn gedocumenteerd in een bijhorend plan-MER (met dossiernummer PLMER-291 in de MER-databank) dat op 21 februari 2025 een gunstige kwaliteitsbeoordeling kreeg van het Team Omgevingseffecten¹ (met kenmerk PLMER-291-GK).

Conform artikel 4.2.11 § 7 van het DABM² geeft voorliggende verklaring weer:

- hoe de milieuoverwegingen in het plan zijn geïntegreerd;
- hoe rekening gehouden is met het goedgekeurde plan-MER en met de opmerkingen en adviezen uit het openbaar onderzoek en de bijhorende adviesronde;
- de redenen waarom gekozen is voor het plan zoals het is aangenomen, in het licht van de andere redelijke alternatieven die zijn behandeld;
- in voorkomend geval, de monitoringmaatregelen waartoe wordt besloten conform artikel 4.6.3bis van het decreet van 5 april 1995³.

De opmaak van het Beleidsplan Ruimte met bijhorende milieueffectrapportage gebeurde overeenkomstig het stroomschema “integratie van plan-milieueffectrapportage in de opmaak of herziening provinciaal of gemeentelijk Beleidsplan Ruimte (BR) of Beleidskaders voor het provinciaal of gemeentelijk Beleidsplan Ruimte (BK)”. Zo was er een continue doorwerking van de milieuoverwegingen bij de opeenvolgende fases in het tot stand komen van het Beleidsplan Ruimte. Het beleidsplan heeft dus in de loop van zijn totstandkoming een aantal aandachtspunten die vanuit de MER-deskundigen werden geformuleerd, geïncorporeerd. Het resultaat is een beleidsplan dat de milieubekommernissen integreert.

De milieubeoordeling is in de praktijk reeds gestart in de fase van de conceptnota. De plan-m.e.r.-procedure zelf startte met de opmaak van de kennisgeving. De kennisgeving van dit plan-MER werd door het Team Omgevingseffecten volledig verklaard op 16 januari 2023 en ter inzage gelegd van 1 februari 2023 tot en met 2 maart 2023 bij de stad Herentals en bij het Team Omgevingseffecten in Brussel. Gezien de conceptnota reeds een voorstel voor strategische visie bevatte, is ervoor gekozen om de in de kennisgeving voorgestelde methodologie reeds deels verder uit te werken voor wat betreft de milieueffectenbeoordeling van de strategische visie. Het document “kennisgeving” kon dus beschouwd worden als een ‘KG+OT’ (kennisgeving + ontwerp tekst) over de conceptnota.

Na verwerking van de ontvangen adviezen en inspraak stelde het Team Omgevingseffecten de bijzondere richtlijnen op om de methodologie die in het plan-MER gevolgd moet worden, vast te leggen. Deze richtlijnen hielden rekening met principieel verplichte onderdelen van een plan-MER op basis van art. 4.2.8 §1bis van het DABM, en de relevant geachte onderdelen uit de ontvangen

---

¹ Voorheen Team Mer.

² Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid

³ Artikel 4.6.3bis.

§1. De initiatiefnemer gaat de aanzienlijke gevolgen voor het milieu van de tenuitvoerlegging van plannen en programma's na, onder meer om onvoorziene negatieve gevolgen in een vroeg stadium te kunnen identificeren en de passende herstellende maatregelen te kunnen nemen.

§2. Om te voldoen aan de bepalingen van paragraaf 1 kunnen, als dat passend is, de bestaande monitoringsregelingen worden gebruikt om overlapping van monitoring te vermijden.

§3. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de monitoring.

inspraakreacties en adviezen. De richtlijnen werden betekend op 16 mei 2023 (met kenmerk PLMER-291-RL).

Vervolgens werd het ontwerp-MER uitgewerkt, waarin de effectenbeoordeling van de strategische visie werd geactualiseerd op basis van het voorontwerp-beleidsplan en ook de milieubeoordeling van de beleidskaders werd uitgevoerd.

In wisselwerking met de opmaak van het (voor)ontwerp-Beleidsplan Ruimte en rekening houdende met de bijzondere richtlijnen van het Team Omgevingseffecten werd vervolgens een ontwerp plan-MER opgesteld over het ruimtelijk beleidsplan. Hierin werden niet alleen de opmerkingen en adviezen uit de richtlijnen van Team Omgevingseffecten op de kennisgeving meegenomen, maar werd er vanuit een iteratief proces continu aandacht besteed aan de mogelijke milieugevolgen van de voorgestelde beleidsopties en ontwikkelingsprincipes van de strategische visie en de twee beleidskaders, waardoor tal van milieuoverwegingen in het Beleidsplan Ruimte zijn geïntegreerd.

Het voorlopig vastgestelde ruimtelijk beleidsplan en het bijhorende ontwerp plan-MER gingen vervolgens samen in openbaar onderzoek van 1 juni 2024 tot en met 29 augustus 2024 en werden tevens voorgelegd voor advies aan adviesinstanties die geselecteerd werden i.s.m. Team Omgevingseffecten.

De binnengekomen adviezen uit het openbaar onderzoek en de adviesvraag werden gebundeld en verwerkt, desgevallend werden het ontwerp-beleidsplan en het ontwerp-plan-MER aangepast. De opmerkingen en adviezen op het ontwerp-MER gaven geen aanleiding tot fundamentele wijzigingen aan de milieubeoordeling in het plan-MER.

Vervolgens werd het definitieve plan-MER aan Team Omgevingseffecten bezorgd voor een kwaliteitsbeoordeling. Op 21 februari 2025 gaf het Team Omgevingseffecten een positieve kwaliteitsbeoordeling op het plan-MER voor het Beleidsplan Ruimte Herentals. Team Omgevingseffecten bevestigt dat het plan-MER werd uitgewerkt in overeenstemming met de richtlijnen van 16 mei 2023.

De opeenvolging van strategische visie, beleidskaders en actieplannen in het planvormingsproces maakt dat in het plan-MER een getrapte benadering werd gebruikt, waarbij de milieueffectbeoordeling van de strategische visie op eerder abstracte wijze werd benaderd en de beleidskaders en acties op meer concrete wijze.

In de conceptnota (van het beleidsplan) en de kennisgeving werd nog gesproken van een 'Beleidsplan Ruimte en Mobiliteit Herentals'. Er werd sindsdien echter besloten om de twee onderwerpen ruimte en mobiliteit uit te splitsen. Het voorliggende plan-MER werd enkel opgemaakt voor het Beleidsplan Ruimte. In hoofdstuk 4.4 wordt een vergelijking gemaakt van de accenten en thema's van het Beleidsplan Ruimte Herentals met die van het ruimtelijk structuurplan Herentals. In hoofdstuk 6.2.1.6 wordt het onderwerp externe veiligheid behandeld.

Als referentiesituatie werd voornamelijk de huidige situatie gebruikt. Een uitzondering hierop zijn de thema's die de kwetsbaarheid van het milieu voor de verschillende gevolgen van klimaatverandering weergeven (droogte, wateroverlast, hittestress). De VMM heeft hiervoor een kaartencatalogus ontwikkeld waar voor verschillende scenario's en waarschijnlijkheden een doorkijk naar de toekomst wordt gegeven (Klimaatportaal VMM). Voor deze thema's wordt dus wél de toekomstige staat van het milieu beschreven. De tijdshorizon van de klimaatmodelleringen van de VMM ligt standaard op 2050 en wijkt dus licht af van de rest van de referentiesituatie die vertrekt vanuit de huidige

toestand, aangevuld met eventuele waargenomen trends en evoluties en rekening houdende met de doelhorizont van het gekende beleid (tot 2040).

Het opstellen van het Beleidsplan Ruimte en de milieueffectbeoordeling zijn nauw met elkaar verweven. Het betreft een iteratief proces, waarbij de inzichten uit de plan-MER leiden tot een aanpassing van de keuzes in het beleidsplan. Eerder dan het selecteren van een voorkeursalternatief uit een reeds gekende set mogelijke alternatieven, helpt het plan-MER rechtstreeks bij het vorm geven de beleidskeuzes.

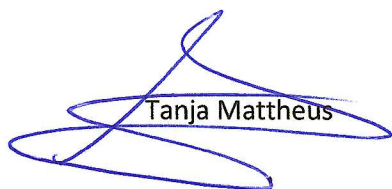
Het finale plan-MER is aangepast aan de aanpassingen aan het beleidsplan die volgen uit de opmerkingen en adviezen die tijdens het openbaar onderzoek met betrekking tot het plan werden geformuleerd. Dit heeft geleid tot enkele nuanceringen in de effectbeschrijving en een globaal iets gunstigere beoordeling, zonder dat dit aanleiding heeft gegeven tot een aanpassing van de scores. De manier waarop het plan-MER heeft doorgewerkt in het finale beleidsplan wordt samengevat in bijlage 1 bij het MER.

Alle documenten van het Beleidsplan Ruimte (beleidsplan, onderzoeksrapport, procesnota, plan-MER en alle bijlagen) zijn raadpleegbaar op de website van de stad Herentals www.herentals.be/beleidsplan. De verwerking van de adviezen en reacties uit het openbaar onderzoek is terug te vinden in de projectnota.

Namens de initiatiefnemer, stadsbestuur Herentals:

De algemeen directeur

De burgemeester

Tanja Mattheus

Jan Bertels

